20171020_016_09_31_0003

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister van Veiligheid en Justitie
De heer drs. S.A. Blok
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector staats- en bestuursrecht
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum	Ons kenmerk	Uw brief van
19 oktober 2017	z2017-05446	7 juli 2017

Onderwerp

Advies wetsvoorstel Aanpassingswet Algemene verordening gegevensbescherming

Geachte heer Blok,

Bij brief van 7 juli 2017 heeft u de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) gevraagd te adviseren over het voorstel van wet tot aanpassing van wetten ter uitvoering van Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene verordening gegevensbescherming) (PbEU 2016, L 119) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (Aanpassingswet Algemene verordening gegevensbescherming).

De AP voldoet hiermee, op grond van het bepaalde in artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), aan uw verzoek.

Inhoud van het wetsvoorstel Aanpassingswet Algemene verordening gegevensbescherming

De adviesaanvraag betreft het volgende voorstel.

Een groot deel van de materiële bepalingen van de Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG of verordening) inzake de verwerking van persoonsgegevens werkt rechtstreeks en behoeft geen omzetting. Op verschillende onderdelen vereist de AVG regels in nationale wetgeving of maakt deze mogelijk. Bepalingen in nationale wetgeving zijn met name nodig voor: 1) het uitvoeren van de bepalingen inzake de toezichthoudende autoriteit, de AP; en 2) het invullen van de ruimte die de verordening biedt voor afwijkingen of aanvullingen, waaronder beperkingen, van de verordeningsbepalingen (bijvoorbeeld met betrekking tot het verbod op de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens en de beperkingen van onder andere de rechten van betrokkene).

Bijlage(n) 1

20171020.016.09.31.0004

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

19 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-05446

De uitvoering van de AVG vindt primair plaats in de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: Uitvoeringswet). De AP heeft op 6 april 2017 geadviseerd over dat wetsvoorstel (z2017-02390). De Uitvoeringswet strekt verder tot intrekking van de Wbp. Als gevolg van het voorgaande en met het oog op de AVG dienen andere (sectorale) wetten onder andere technisch te worden aangepast omdat hierin nog verwijzingen zijn opgenomen naar de Wbp, of gebruik wordt gemaakt van verouderde terminologie. Dat gebeurt in dit wetsvoorstel tot aanpassing van wetten in verband met de verordening en de uitvoeringswet (hierna: de Aanpassingswet of het wetsvoorstel).

Daarnaast heeft de Aanpassingswet tot doel om uitvoering te geven aan de AVG in de Kieswet, de Wet raadgevend referendum (Wrr) en de Wet basisregistratie personen (Wet BRP). De Kieswet, de Wrr en de Wet BRP zijn namelijk uitgezonderd van de werking van de Uitvoeringswet.[1]

Met de voorziene wijzigingen is conform het algemene uitgangspunt bij implementatie van Europese regelgeving ook in dit wetsvoorstel een beleidsneutrale uitvoering van de AVG beoogd, waaronder wordt verstaan dat de bestaande regels op het terrein van de privacy, zoals die op dit moment gelden, inhoudelijk waar mogelijk worden gehandhaafd.[2] Voor wat betreft de wetstechnische wijzigingen heeft de wetgever naar eigen zeggen rijksbreed telkens dezelfde uitgangspunten toegepast (zie de toelichting, p. 10):

"Uiteraard kan het voorkomen dat van deze uitgangspunten wordt afgeweken om wetgevingstechnische redenen, bijvoorbeeld ter verduidelijking van een bepaalde bepaling. De verschillende wijzigingsopdrachten worden daarom niet telkens toegelicht. Waar wel een bepaalde afweging is gemaakt, wordt dit bij het betreffende artikel toegelicht.
De volgende uitgangspunten zijn toegepast bij het opstellen van het wetsvoorstel. In de Uitvoeringswet zijn definitiebepalingen opgenomen van 'bijzondere persoonsgegevens' en van de Algemene verordening zelf. Hierdoor hoeven departementen in hun wetgeving niet telkens te verwijzen naar de artikelen uit de verordening en hoeft niet telkens de volledige titel van de verordening te worden gebruikt. (...) Sommige termen in de verordening zijn taalkundig anders dan nu in nationale wetgeving staat. Bijvoorbeeld wissen/verwijderen, rectificeren/verbeteren. In beginsel hoeft dit niet aangepast te worden, omdat hetzelfde wordt bedoeld. Het staat departementen vrij om dit wel te doen."

Over het wetsvoorstel heeft op 22 september jl. ambtelijk overleg plaatsgevonden met de Ministeries van Veiligheid en Justitie en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

[1] De Kieswet en de Wet BRP gelden ook als zelfstandige implementatiewetten van de Privacyichtlijn 95/46/EG.
[2] Vgl. ook aanwijzing 331 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (hierna ook: Ar): bij implementatie worden in de implementatieregeling geen andere regels opgenomen dan voor de implementatie noodzakelijk zijn. Zie ook p. 30 van de memorie van toelichting bij de Uitvoeringswet: *"Dat wil zeggen dat bij de invulling van de ruimte die de verordening laat voor nationaal recht steeds is bezien of en in hoeverre het bestaande nationale recht en de bestaande nationale beleidskeuzes gehandhaafd kunnen worden onder de verordening. Waar dat niet, of niet geheel mogelijk is, is er steeds voor gekozen om zo dicht mogelijk te blijven bij het bestaande nationale recht."*

20171020.016 09:31 0005

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

19 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-05446

Advies

1 Inleiding

Aan de AVG ligt de gedachte ten grondslag dat het niveau van bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op het vlak van verwerking van persoonsgegevens in alle lidstaten gelijkwaardig dient te zijn, zodat gezorgd wordt voor een in de gehele Europese Unie coherente en homogene toepassing van de regels inzake bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens.[3] Daartoe voorziet de AVG in regels over verwerking van persoonsgegevens die, zoals vermeld, grotendeels rechtstreeks werken en geen omzetting behoeven.

Op een aantal punten biedt de AVG lidstaten echter uitdrukkelijk ruimte om - onder bepaalde voorwaarden - op nationaal niveau te voorzien in uitzonderingen op, beperkingen van, dan wel aanvullingen op of nadere invullingen van de in de AVG gestelde regels (zie ook overweging 10 van de AVG). Die ruimte kan bijvoorbeeld worden gevonden in de artikelen 6, 9 en 23 en in hoofdstuk IX van de AVG (paragraaf 3). Waar de AVG dergelijke ruimte biedt en de wetgever ervoor kiest om daarvan gebruik te maken, is het van belang dat de wetgever dergelijke keuzes goed onderbouwt, dat het bereik van de nationale regeling voldoende specifiek is bepaald en dat duidelijk is welke bepaling in de AVG daaraan ten grondslag ligt. Daarbij acht de AP van belang dat wordt gemotiveerd waarom volgens de wetgever wordt voldaan aan de toepasselijke voorwaarden om gebruik te mogen maken van de ruimte die de AVG op dat punt biedt. De AP is in het kader van het door haar uit te brengen advies nagegaan in hoeverre het wetsvoorstel aan het voorgaande voldoet (zie verder paragraaf 5).

Daarnaast heeft de AP aandacht besteed aan de vraag of bepalingen uit de AVG ongeoorloofd zijn overgenomen in nationale wetgeving[4] (paragraaf 4) en de vraag of - waar de wetgever dit beoogt - inderdaad sprake is van een beleidsneutrale invulling van de ruimte die de AVG biedt (paragraaf 6). Daartoe heeft de AP ook, zij het op hoofdlijnen, gekeken naar andere dan de te wijzigen bepalingen uit de wetten die worden genoemd in dit wetsvoorstel tot aanpassing van enige wetten aan de AVG en de Uitvoeringswet. In dit advies worden, ter illustratie, een aantal voorbeelden gegeven van dergelijke bepalingen. Deze voorbeelden zijn uitdrukkelijk niet uitputtend. De AP heeft bepalingen uit andere sectorale wetten op grond waarvan persoonsgegevens worden verwerkt, maar welke wetten geen deel uitmaken van dit wetsvoorstel, niet inhoudelijk bij haar advisering betrokken. Wel is op hoofdlijnen meegenomen of het overzicht in dit wetsvoorstel van wetten die (technisch) dienen te worden aangepast compleet is. Dat wil zeggen, of het wetsvoorstel alle sectorale wetten bestrijkt die als gevolg van het van toepassing worden van de AVG en de inwerkingtreding van de Uitvoeringswet aanpassing behoeven.

[3] Zie overweging 10 van de AVG.

[4] Een EU-verordening is rechtstreeks toepasselijk in een lidstaat. Het is in beginsel verboden om bepalingen ervan in nationale regelingen over te nemen ('overschrijf-/omzettingsverbod'). Zie HvJ EG 7 februari 1973 (Commissie/Italië), ECLI:EU:C:1973:13, r.o. 16-17. Zie ook aanwijzing 335 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Daartoe zijn er zoekopdrachten gedaan op overheid.nl.[5] Een - niet uitputtende - lijst met voorbeelden in dat kader is in **bijlage 1** bij dit advies opgenomen.

Voor wat betreft de wetstechnische wijzigingen is verder gecontroleerd of de door de wetgever geformuleerde uitgangspunten rijksbreed zijn toegepast.

2 Samenvatting

Het algemene beeld is dat de doelstelling van het wetsvoorstel grotendeels technisch van aard is, terwijl aan de aanpassing van bestaande sectorale regelgeving in verband met de verordening en de uitvoeringswet, blijkens het toetsingskader zoals nader uitgewerkt in paragraaf 3, ook inhoudelijke aspecten kleven. Omdat de memorie van toelichting bij de Aanpassingswet, althans op dit moment, wat betreft deze inhoudelijke aspecten op sommige punten ontbreekt of niet volledig is, geeft ook deze niet altijd de gewenste verduidelijking.

3 Uitwerking toetsingskader advisering AP over invulling ruimte in sectorale wetten

De AP hecht eraan om hier te benadrukken dat, hoewel de AVG op onderdelen ruimte laat aan lidstaten om te voorzien in een nationaalrechtelijke regeling, met de AVG is beoogd in de gehele Europese Unie een uniforme toepassing van de regels inzake bescherming van de grondrechten en de fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens te bewerkstelligen. Hiertoe is het onder meer noodzakelijk dat de toezichthoudende autoriteiten in de lidstaten van de EU gezamenlijk bijdragen aan de ontwikkeling van een uniforme uitleg van bepalingen van de AVG. Gelet op de omstandigheid dat de AVG pas vanaf 25 mei 2018 van toepassing is, kunnen inzichten van de AP over (de toepassing van) de AVG in de toekomst worden beïnvloed door bijvoorbeeld benodigde afstemming met andere toezichthouders. Maar volgens de AP ziet de relatie tussen de AVG en (ruimte voor bestaande) sectorale regelgeving er nochtans uit als hieronder beschreven.

a. Artikel 6 van de AVG als grondslag voor de nationaalrechtelijke regeling

Artikel 6 van de AVG bevat voorwaarden voor de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens. Het eerste lid van dit artikel bevat een limitatieve opsomming van de rechtsgrondslagen waarop een verwerking van persoonsgegevens kan worden gebaseerd, waaronder - met name in het publieke domein van belang - c) dat de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust of e) dat de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen.

[5] Zoekopdracht: 28 september 2017. Alleen wetten die geldig zijn. "Wet bescherming persoonsgegevens" dan wel "[verwerking van] persoonsgegeven(s)", "bewerker" en/of "College bescherming persoonsgegevens" moet voorkomen in de tekst van de regeling. Zie https://tinyurl.com/yb5fukeg, https://tinyurl.com/yckc9vz9, https://tinyurl.com/yao7npxm, https://tinyurl.com/y794m5lb, https://tinyurl.com/y7np7584 en https://tinyurl.com/ydy24x2p. Vgl. verder http://wetten.overheid.nl/BWBR0011468/2017-07-01/0/informatie.

20171026.019.09.31.0007

19 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-05446

Artikel 6, tweede en derde lid, van de AVG
Het tweede lid van artikel 6 van de AVG voorziet erin dat, indien een verwerking plaatsvindt op basis van de rechtsgrondslagen onder c) en e), bij of krachtens de nationale wet in specifieke vereisten invulling aan de verordening kan worden gegeven. Het bepaalt dat lidstaten in dat verband specifiekere bepalingen (zoals strengere regels) kunnen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening worden toegepast. Hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX.

In het derde lid van artikel 6 van de AVG wordt de vereiste relatie met de nationale wet- en regelgeving verduidelijkt voor de rechtsgrondslagen onder c) en e). Het derde lid bepaalt dat de rechtsgronden moeten worden vastgesteld bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is. Dat vereist een wettelijke basis, hetzij voor (het doel van de verwerking in geval van) een wettelijke verplichting, hetzij voor de taak van algemeen belang of in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag. Overweging 45 van de AVG licht toe dat de AVG niet voorschrijft dat voor elke afzonderlijke verwerking specifieke wetgeving vereist is. Volstaan kan worden met wetgeving die als basis fungeert voor verscheidene verwerkingen. Algemene beperkingen vloeien voort uit onder andere artikel 8, tweede lid, van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM), artikel 52 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (Handvest) en de Grondwet. Voorts kan nationale wetgeving nadere inhoudelijke eisen stellen waaraan moet zijn voldaan voordat op die gronden een beroep kan worden gedaan. Daarover bepaalt artikel 6, derde lid, van de AVG: *"Die rechtsgrond kan specifieke bepalingen bevatten om de toepassing van de regels van deze verordening aan te passen, met inbegrip van de algemene voorwaarden inzake de rechtmatigheid van verwerking door de verwerkingsverantwoordelijke; de types verwerkte gegevens; de betrokkenen; de entiteiten waaraan en de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt; de doelbinding; de opslagperioden; en de verwerkingsactiviteiten en -procedures, waaronder maatregelen om te zorgen voor een rechtmatige en behoorlijke verwerking, zoals die voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX. Het Unierecht of het lidstatelijke recht moet beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang en moet evenredig zijn met het nagestreefde gerechtvaardigde doel."* Deze opsomming van mogelijke elementen is niet uitputtend.

Ter illustratie van het voorgaande:
In beide gevallen (artikel 6, tweede en derde lid, van de AVG) is aldus sprake van ruimte voor sectorale regelgeving als bedoeld in het wetsvoorstel. De AP merkt in algemene zin op dat in de toelichting bij het wetsvoorstel echter nog onvoldoende aandacht wordt besteed aan de keuze om op basis van deze grondslagen gebruik te maken van de ruimte die de verordening biedt voor (bestaande) sectorale regelgeving, en de grond waarop en de voorwaarden waaronder dit kan. Dit aspect wordt - waar aan de orde - verder uitgewerkt in het vervolg van dit advies. In de implementatietabel van de AVG, in de toelichting bij de Uitvoeringswet (p. 75), staat ten aanzien van artikel 6, derde lid, van de AVG wel opgenomen: *"De rechtsgrondslagen worden vastgesteld in sectorspecifieke regelgeving."* Als voorbeeld van een

invulling van het derde lid van artikel 6 van de AVG kan worden genoemd artikel 21 - dat niet wordt gewijzigd -van de Loodsenwet (artikel 6.3 van het wetsvoorstel).[6]

Ten aanzien van het tweede lid van artikel 6 van de AVG staat er in eerdergenoemde implementatietabel: *"Er is geen behoefte om gebruik te maken van de ruimte die deze bepaling aan het lidstatelijk recht biedt."* Dat is feitelijk onjuist. In deze categorie zouden bijvoorbeeld kunnen vallen bepalingen in bestaande wetten die te maken hebben met het inschakelen van bewerkers en/of beveiliging, zoals de artikelen 51, zevende lid, van de Pensioenwet en 62, zevende lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling[7] (artikelen 8.2 en 8.11 van het wetsvoorstel).

Artikel 6, vierde lid, van de AVG
Artikel 6, vierde lid, in samenhang gelezen met artikel 5, eerste lid, onder b, van de AVG bevat een uitzondering op het doelbindingsbeginsel voor verwerking voor een ander doel, wanneer het doel waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld berust op een bepaling van nationaal recht. In dat geval kan in de nationale wetgeving worden vastgesteld voor welke taken en doeleinden de gegevens vervolgens verder mogen worden verwerkt.

Ter illustratie van het voorgaande:
Voor een voorbeeld van een uitzondering op het doelbindingsbeginsel in nationale wetgeving wijst de AP op artikel 7.4.0, vijfde lid - dat niet wordt gewijzigd - van de Jeugdwet (artikel 9.1, onderdeel L, van het wetsvoorstel).[8]

b. Artikel 9 van de AVG als grondslag voor de nationaalrechtelijke regeling
Artikel 9 van de AVG betreft de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Het bevat in het tweede lid, in de onderdelen b, g, h, i en j, ruimte voor uitzonderingen in het nationale recht op het verbod om bijzondere categorieën van persoonsgegevens te verwerken. De nationale wetgeving moet dan

---

[6] *"1 Er is een openbaar loodsenregister. Ten behoeve van dit register worden persoonsgegevens verwerkt met betrekking tot ingeschreven registerloodsen. De verwerking van deze gegevens vindt plaats ten behoeve van de waarborging van de kwaliteit, de continuïteit en de rechtszekerheid van de loodsdienstverlening, alsmede van de uitvoering van de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels. De algemene raad is verantwoordelijke voor deze verwerking. (...) 4 In het register wordt degene die voldoet aan artikel 22, eerste lid, op zijn aanvraag ingeschreven als registerloods. Bij een inschrijving worden in het register vermeld de naam, voornamen, geboortedatum, geboorteplaats en woonplaats van de aanvrager, alsmede de loodsplichtige scheepvaartwegen en de categorieën van schepen waarvoor hij bevoegd is en tot welke regionale corporatie hij behoort."*

[7] *"7. De instelling, bedoeld in het vijfde lid, stelt in verband met haar rol als bewerker als bedoeld in het zesde lid een reglement vast waarin regels worden gesteld met betrekking tot het ontwikkelen en beheren van het pensioenregister. Dit reglement bevat in ieder geval regels over de gegevens die verstrekt worden, de wijze waarop deze gegevens verstrekt worden en de bekostiging en beveiliging van het pensioenregister."*

[8] *"5 Bij regeling van Onze Ministers kan worden bepaald: a. tot welke gegevens de verplichting, bedoeld in het tweede lid, zich ten hoogste uitstrekt indien de verstrekking geschiedt voor de uitvoering van de werkzaamheden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a of b; b. volgens welke technische standaarden gegevensverwerking plaatsvindt; c. aan welke beveiligingseisen gegevensverwerking voldoet;* ***d. in welke gevallen en voor welke doelen gegevens als bedoeld in het eerste of tweede lid verder mogen worden verwerkt.****"*, (vetgedrukt toegevoegd).

wel duidelijk zijn over haar verhouding tot artikel 9, tweede lid, van de AVG. Dat wil zeggen, van welk(e) onderde(e)l(en) in het concrete geval een nationale invulling is beoogd, alsmede waarom volgens de wetgever wordt voldaan aan de toepasselijke voorwaarden om gebruik te mogen maken van de uitzonderingsruimte die de AVG op dat punt biedt.

Ter illustratie van het voorgaande:
Zo lijkt artikel 68a van de Wet marktordening gezondheidszorg (zie ook artikel 9.6, onderdeel C, van het wetsvoorstel) een nationale rechtsbasis te zijn voor het tweede lid, onderdeel h, van artikel 9 van de AVG.[9] Dat is mede van belang in verband met het derde lid van artikel 68a van de Wet marktordening gezondheidszorg, dat een geheimhoudingsplicht regelt voor wie persoonsgegevens van een verzekerde verwerkt. Voor de in artikel 9, tweede lid, onderdeel h, van de AVG genoemde doeleinden regelt de AVG dat gegevens alleen mogen worden verwerkt door geheimhouders die daartoe krachtens Unierecht of lidstatelijk recht zijn gehouden (zie aldus het derde lid van voornoemd artikel), als hier aan de orde.

c. Artikel 23 van de AVG als grondslag voor de nationaalrechtelijke regeling
Artikel 23, eerste lid, van de AVG biedt ruimte om de reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 onder voorwaarden te beperken door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn, mits die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van één van de in het eerste lid opgesomde onderdelen.

Waar in het wetsvoorstel gebruik wordt gemaakt van de ruimte die artikel 23, eerste lid, van de AVG biedt, dient duidelijk te zijn op welk onderdeel uit artikel 23, eerste lid, de beperking is gebaseerd. Bovendien is, indien toepassing wordt gegeven aan artikel 23, eerste lid, van de AVG, van belang dat aan de hand van de in die bepaling opgenomen voorwaarden wordt onderbouwd dat in voorkomende (categorieën van) gevallen van die ruimte gebruik kan worden gemaakt.

Indien met toepassing van artikel 23, eerste lid, van de AVG op onderdelen van de AVG wordt afgeweken, volgt uit het tweede lid dat de wettelijke maatregelen waarbij wordt afgeweken met name specifieke bepalingen moeten bevatten met betrekking tot, in voorkomend geval, ten minste de in het tweede lid opgesomde onderdelen. De zinsnede "in voorkomend geval" vormt een vertaling van "where relevant" in de Engelstalige versie van de AVG. Bij iedere afwijking zal moeten worden bezien of aanleiding bestaat om te voorzien in specifieke bepalingen over met name, in voorkomend geval, de in artikel 23, tweede lid, van de AVG opgesomde onderdelen. De AP adviseert om hieraan bij iedere afwijking op basis van artikel 23, eerste lid, van de AVG ten minste aandacht te besteden in de memorie van toelichting.

---

[9] *"h) de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische diagnosen, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;"*

20171020.016.09.31.0010

19 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-05446

Ter illustratie:
Onder verwijzing naar haar advies over de Uitvoeringswet, wijst de AP hier ter illustratie op de artikelen 37 en 38 van de Uitvoeringswet. In verband met het voorgaande wijst de AP er voorts op dat, zoals verderop in dit advies is uiteengezet, het wetsvoorstel voorziet in diverse wijzigingen van de Kieswet en de Wet BRP waarbij de wetgever zich baseert op de ruimte die 23, eerste lid, van de AVG daarvoor biedt, maar waarbij niet of onvoldoende inzichtelijk is gemaakt dat is voldaan aan de voorwaarden zoals die voortvloeien uit artikel 23, eerste en tweede lid, van de AVG.

d. Hoofdstuk IX van de AVG als grondslag voor de nationaalrechtelijke regeling
Hoofdstuk IX van de AVG laat onder voorwaarden ruimte voor de regulering van onderwerpen die sterk met de nationale rechtsorde zijn verbonden, waaronder de gegevensverwerking in het kader van de vrijheid van meningsuiting, van het nationaal identificatienummer, in het arbeidsrecht en voor wetenschappelijke, statistische en historische doeleinden en archieven.

Ter illustratie van het voorgaande:
Ter illustratie wijst de AP hierbij naar (de implementatietabel van de AVG, in de toelichting bij) de Uitvoeringswet, voorbeelden als artikel 75 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (zie artikel 8.10, onderdeel J, van het wetsvoorstel) over openbaarheid van gegevens en de bepalingen in de verschillende sectorwetten over bijvoorbeeld het burgerservicenummer.[10]

4 Geen ruimte voor nationaalrechtelijke bepalingen
Het wetsvoorstel bevat bepalingen waarbij de AVG geen ruimte laat voor nadere regelgeving dan wel waarbij bepalingen uit de AVG zijn overgenomen (overschrijf-/omzettingsverbod). Zoals de AP in haar advies over de Uitvoeringswet reeds heeft beschreven, heeft de AVG op onderdelen trekken van een richtlijn omdat in de AVG veel ruimte is gelaten aan lidstaten om te voorzien in regelingen op nationaal niveau, hetgeen (in belangrijke mate) de betekenis van het overschrijf-/omzettingsverbod nuanceert. Daarbij heeft de AP gewezen op overweging 8 van de AVG: *"Voor zover deze verordening bepaalt dat de regels die zij bevat door lidstatelijk recht kunnen worden gespecificeerd of beperkt, kunnen de lidstaten indien nodig elementen van deze verordening in hun recht opnemen om de samenhang te garanderen en om de nationale bepalingen begrijpbaar te maken voor degenen op wie zij van toepassing zijn."* Niettemin geeft het wetsvoorstel de AP aanleiding tot het maken van opmerkingen.

a. Voorbeeld van geen ruimte
- Artikel 33g, zesde lid, van de Wet op de kansspelen (artikel 1.7 van het wetsvoorstel): Het zesde lid - dat niet wordt gewijzigd – van artikel 33g van de Wet op de kansspelen bepaalt: *"De raad van bestuur* [van de kansspelautoriteit], *bedoeld in artikel 33a, beschikt over een reglement waarin in ieder geval regels zijn gesteld met betrekking tot de wijze waarop: (...) c. wordt gewaarborgd dat de verwerkte persoonsgegevens slechts worden verwerkt voor het doel waarvoor ze zijn verzameld of voor zover het verwerken*

[10] Zie https://tinyurl.com/yaom5p6j. Alleen wetten die geldig zijn op 13 oktober 2017. "Burgerservicenummer" moet voorkomen in de tekst van de regeling.

20171020.016.09.31.0011

met dat doel verenigbaar is, alsmede hoe daarop wordt toegezien", (onderstreping toegevoegd). Dit kan gezien worden als een nadere uitwerking met betrekking tot het doelbindingsbeginsel. Een en ander suggereert op deze manier een mogelijke relatie met de belangenafweging of de verwerking voor een ander doel verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, genoemd in het vierde lid van artikel 6 van de AVG.[11] Maar die beoordeling is niet aan de orde *wanneer* in de nationale wetgeving wordt vastgesteld voor welke taken en doeleinden de gegevens vervolgens verder mogen worden verwerkt (zie hierover paragraaf 3.a). Verder heeft de Europese Commissie begin dit jaar naar voren gebracht: *"no compatibility test possible if the initial processing takes place on the basis of consent or law"*.[12] Het artikel behoeft aanpassing.

b. Voorbeelden van overbodige bepalingen

- Artikel 42a, vijfde lid, van de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek (artikel 7.1, onderdeel B, van het wetsvoorstel) luidt: *"5 Onze Minister stelt, in overeenstemming met Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, gehoord het College bescherming persoonsgegevens, nadere regels met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid"*. Dit vloeit al voort uit artikel 36, vierde lid, van de AVG, in samenhang gelezen met artikel 57, eerste lid, onder c, van de AVG en artikel 15 van de Uitvoeringswet (de verplichting om advies te vragen aan de AP). De AP verwijst hierbij verder naar hetgeen is opgemerkt over de adviesverplichting van de AP in haar wetgevingsadvies van 6 april 2017 over de Uitvoeringswet (z2017-02390). De overbodige bepaling kan alsdan worden geschrapt. Datzelfde geldt voor artikel 49a, tweede lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, die geen deel uitmaakt van dit wetsvoorstel: *"Op het ontwerp van een ministeriële regeling als bedoeld in het eerste lid, is artikel 51, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens van overeenkomstige toepassing"*;
- In de memorie van toelichting bij de Aanpassingswet (p. 27) staat vermeld ten aanzien van de artikelen 3.7, onderdeel A, 3.8, onderdeel A, en 3.9, onderdeel A: *"In artikel 6, vijfde lid, van de Wet op het onderwijstoezicht (hierna: de WOT), artikel 18a, dertiende lid, van de Wet op het primair onderwijs en artikel 17a, veertiende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs is geregeld dat verwerking van gegevens over iemands gezondheid door samenwerkingsverbanden plaats kan vinden zonder toestemming van degene die het betreft. In voornoemde artikelen is echter door de wetgever reeds de bevoegdheid gecreëerd voor samenwerkingsverbanden om deze bijzondere persoonsgegevens te verwerken. Dat betekent dat niet ter zake*

[11] *"4. Wanneer de verwerking voor een ander doel dan dat waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld niet berust op toestemming van de betrokkene of op een Unierechtelijke bepaling of een lidstaatrechtelijke bepaling die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, lid 1, bedoelde doelstellingen houdt de verwerkingsverantwoordelijke bij de beoordeling van de vraag of de verwerking voor een ander doel verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld onder meer rekening met: a) ieder verband tussen de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, en de doeleinden van de voorgenomen verdere verwerking; b) het kader waarin de persoonsgegevens zijn verzameld, met name wat de verhouding tussen de betrokkenen en de verwerkingsverantwoordelijke betreft; c) de aard van de persoonsgegevens, met name of bijzondere categorieën van persoonsgegevens worden verwerkt, overeenkomstig artikel 9, en of persoonsgegevens over strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten worden verwerkt, overeenkomstig artikel 10; d) de mogelijke gevolgen van de voorgenomen verdere verwerking voor de betrokkenen; e) het bestaan van passende waarborgen, waaronder eventueel versleuteling of pseudonimisering."*

[12] Minutes of the sixth meeting of the Commission expert group on the Regulation (EU) 2016/679 and Directive (EU) 2016/680, 14 February 2017. Zie https://tinyurl.com/ycemcfjh.

2017-0810, 2017-09-13 16:08

doet of de betrokkene al dan niet toestemming geeft voor de betreffende gegevensverwerking. Om verwarring te voorkomen, wordt voorgesteld de overbodige bepaling te schrappen." Iets soortgelijks geldt voor artikel 4:91 van de Wet op het financieel toezicht en het tweede lid - dat niet wordt gewijzigd – van artikel 5.1.6 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (respectievelijk artikelen 4.2, onderdeel A, en 9.5, onderdeel H, van het wetsvoorstel): *"Indien een beleggingsonderneming die lid is van of deelneemt aan een gereglementeerde markt waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 5:26, eerste lid, is verleend, ingevolge de op grond van artikel 5:27, eerste lid, te hanteren regels verplicht is ter medewerking aan de controle op de naleving van die regels persoonsgegevens als bedoeld in de Wet bescherming persoonsgegevens te verstrekken, behoeft de beleggingsonderneming voor deze verstrekking niet de toestemming van degene op wie de persoonsgegevens betrekking hebben."* En: *"2 Het AMHK is bevoegd zonder toestemming van degene die het betreft persoonsgegevens, waaronder persoonsgegevens betreffende de gezondheid, huiselijk geweld of kindermishandeling, te verwerken van personen die betrokken zijn bij huiselijk geweld of kindermishandeling, indien uit een melding redelijkerwijs een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling kan worden afgeleid en de verwerking noodzakelijk is te achten voor de uitoefening van de taken, bedoeld in artikel 4.1.1, tweede lid."* De AP adviseert alsdan zulke artikelen aan te passen langs bovenstaande lijn.

c. Voorbeelden van overschrijf-/omzettingsverbod

- In het wetsvoorstel ontbreken enkele artikelen van de Wet educatie en beroepsonderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs waarin expliciete regels zijn opgenomen over het aanstellen van een functionaris voor gegevensbescherming, terwijl dit (ten minste grotendeels) is geregeld in artikel 37 van de AVG. Dientengevolge kan verwarring ontstaan over de vraag of de wettelijke verplichting tot aanstelling van een functionaris voor gegevensbescherming rechtstreeks voortvloeit uit de AVG of uit de Aanpassingswet. Dat is niet toegestaan. De artikelen behoeven aanpassing en moeten meegenomen worden in het wetsvoorstel. Het betreft de volgende bepalingen:
  - artikel 4.4.4 van de Wet educatie en beroepsonderwijs (artikel 3.4 van het wetsvoorstel);
  - artikel 38e van de Wet op de expertisecentra (artikel 3.5 van het wetsvoorstel);
  - artikel 41d van de Wet op het voortgezet onderwijs (artikel 3.9 van het wetsvoorstel).[13]
- Het voorgaande is eveneens van toepassing bij artikel 3.7, onderdelen D, F, en J, van het wetsvoorstel (artikelen 24g, tweede lid, 24j, tweede lid, en 24s, tweede lid, van de Wet op het onderwijstoezicht).[14]
- Een soortgelijke situatie doet zich voor ten aanzien van artikel 670, tiende lid, onder d, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek[15] (artikel 1.1 van het wetsvoorstel) en artikel 38, derde lid, van de AVG:

[13] *"Onze Minister benoemt een functionaris voor de gegevensbescherming, bedoeld in artikel 62 van de Wet bescherming persoonsgegevens die belast is met het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het lerarenregister."*

[14] Respectievelijk *"2 Onze Minister benoemt een functionaris voor de gegevensbescherming als bedoeld in artikel 62 van de Wet bescherming persoonsgegevens die in elk geval is belast met het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens in het basisregister onderwijs"*, *"2 De functionaris voor de gegevensbescherming, bedoeld in artikel 24g, tweede lid, is tevens belast met het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens in het meldingsregister relatief verzuim"* dan wel *"2 Onze Minister benoemt een functionaris voor de gegevensbescherming als bedoeld in artikel 62 van de Wet bescherming persoonsgegevens die in elk geval is belast met het toezicht op de verwerking van persoonsgegevens in het diplomaregister."*

2017102.0916.09-31.0013

"3. De verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker zorgen ervoor dat de functionaris voor gegevensbescherming geen instructies ontvangt met betrekking tot de uitvoering van die taken. Hij wordt door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker niet ontslagen of gestraft voor de uitvoering van zijn taken. De functionaris voor gegevensbescherming brengt rechtstreeks verslag uit aan de hoogste leidinggevende van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker." Het wetsvoorstel behoeft aanpassing.

- In artikel 6.6, onderdeel D (artikel 43a, derde lid, van de Wegenverkeerswet 1994, hierna: WVW 1994) en onderdeel J (artikel 128, derde lid, van de WVW 1994), van de Aanpassingswet wordt in lijn met artikel 15, derde lid, van de AVG geregeld dat een betrokkene alleen kosten is verschuldigd voor bijkomende kopieën. De mogelijkheid om deze kosten in rekening te brengen volgt echter al uit de AVG: *"Indien de betrokkene om bijkomende kopieën verzoekt, kan de verwerkingsverantwoordelijke op basis van de administratieve kosten een redelijke vergoeding aanrekenen."* Door dit zo in de WVW 1994 op te nemen kan er twijfel bestaan omtrent de herkomst van de bevoegdheid. Deze volgt al voldoende uit de AVG en behoeft geen plek in de WVW 1994. De AP adviseert deze zin in de voorgestelde artikelen 43a, derde lid, en 128, derde lid, van de WVW 1994 te schrappen.
- Artikel 3, derde lid, van de Handelsregisterwet 2007[16] (artikel 7.3, onderdeel A, van het wetsvoorstel): In dit lid worden eisen gesteld aan de verwerker, die reeds voortvloeien uit artikel 28 van de AVG. De AP adviseert om de zinsnede "die voldoet aan eisen omtrent de deugdelijke uitvoering van zijn werkzaamheden, de beveiliging van de gegevensbestanden en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer" te schrappen.
- Het derde lid - dat niet wordt gewijzigd - van artikel 7.4.4 van de Jeugdwet[17] (artikel 9.1, onderdeel M, van het wetsvoorstel): Hetgeen in dit artikel is opgenomen, komt overeen met artikel 5, eerste lid, onder b, c en/of e, en artikel 6, vierde lid, van de AVG. Het wetsvoorstel behoeft op dit punt aanpassing.

5 Ruimte in de AVG voor regelingen op nationaal niveau, maar onjuiste invulling van deze ruimte?

a. Grondslag uit de AVG voor de nationaalrechtelijke regeling mogelijk onjuist

De AP constateert dat in het wetsvoorstel bij sommige bepalingen wordt verwezen naar de verkeerde grondslag uit de AVG voor de bevoegdheid om af te wijken van de verordening.

Voorbeelden

- Artikel 3.7, onderdeel C, van het wetsvoorstel (artikel 24c, derde lid, van de Wet op het onderwijstoezicht). Artikel 24c, derde lid, van de Wet op het onderwijstoezicht wordt als volgt

---

[15] *"10 De werkgever kan de arbeidsovereenkomst niet opzeggen met een werknemer die: (...) d. als een functionaris voor de gegevensbescherming als bedoeld in artikel 62 van de Wet bescherming persoonsgegevens werkzaam is."*

[16] *"3 De Kamer kan met machtiging van Onze Minister werkzaamheden laten verrichten door een bewerker die voldoet aan eisen omtrent de deugdelijke uitvoering van zijn werkzaamheden, de beveiliging van de gegevensbestanden en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer."*

[17] *"3 De gegevens, bedoeld in het eerste lid, worden niet verwerkt voor andere doeleinden dan bedoeld in dat lid of daarmee verenigbare doeleinden en worden daar waar mogelijk verwerkt op een wijze die waarborgt dat zij niet tot een persoon herleidbaar zijn."*

gewijzigd: *"Artikel 10, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens* [is niet van toepassing]*" wordt vervangen door: artikel 5, eerste lid, onderdeel e, van de Algemene verordening gegevensbescherming* [...]." In de toelichting (p. 27) staat hierover vermeld dat de grondslag voor het buiten toepassing laten van de betreffende bepaling is gelegen in artikel 23 van de verordening.[18] De AP is van oordeel dat die bepaling in de AVG daarvoor geen ruimte laat. De Engelse tekstversie van artikel 23 van de AVG bepaalt immers, anders dan de Nederlandse versie[19]: *"1. Union or Member State law to which the data controller or processor is subject may restrict by way of a legislative measure the scope of the obligations and rights provided for in Articles 12 to 22 and Article 34, as well as Article 5 in so far as its provisions correspond to the rights and obligations provided for in Articles 12 to 22 (...)"*, (onderstreping toegevoegd). Van deze laatste voorwaarde is geen sprake. De AP adviseert dan ook om de zinsnede "Artikel 10, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens is niet van toepassing" in de huidige wet te schrappen. De AP meent dat artikel 6, tweede en/of derde lid, van de AVG overigens wel ruimte biedt voor de in het artikel genoemde langere bewaartermijnen voor het onderwijs.[20]

- Artikel 6.6, onderdeel I, van het wetsvoorstel (artikel 126, achtste lid, van de WVW 1994): In artikel 126, achtste lid, van de WVW 1994 zal de grondslag worden opgenomen om de bewaartermijn ten aanzien van de registratie van persoonsgegevens met betrekking tot rijbewijzen (in het rijbewijzenregister) vast te leggen bij algemene maatregel van bestuur (AMvB).[21] In de toelichting (p. 30) wordt daarover opgemerkt dat deze bewaartermijn een inperking is van het recht op vergetelheid als bedoeld in artikel 17 van de AVG en dat artikel 23 van de AVG de ruimte biedt om daarvan af te wijken. De AP ziet het opnemen van specifieke bewaartermijnen in een AMvB als een nadere en gespecificeerde uitwerking van het beginsel dat persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de gegevens verwerkt worden, zoals neergelegd in artikel 5, eerste lid, onder e, van de AVG. De AP

---

[18] *"In artikel 10, tweede lid, van de Wbp was geregeld dat persoonsgegevens langer mogen worden bewaard voor zover ze voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden worden bewaard. Deze norm is nu verankerd in artikel 5, eerste lid, onderdeel e, van de verordening. In artikel 24c, derde lid, van de WOT is geregeld dat artikel 10, tweede lid, van de Wbp niet van toepassing is. Voorgesteld wordt om de verwijzing in artikel 24c, derde lid, van de WOT technisch te actualiseren, conform het uitgangspunt van beleidsneutrale implementatie. De grondslag voor het buiten toepassing laten van de betreffende bepaling is gelegen in artikel 23 van de verordening."*

[19] *"1.De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn".*

[20] *"3 De persoonsgegevens van de leerlingen, deelnemers, studenten en extraneï die niet langer zijn ingeschreven aan een school of instelling als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a tot en met f, worden tot vijf jaren na beëindiging van de laatste inschrijving bewaard in het basisregister onderwijs in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkene te identificeren. Artikel 10, tweede lid, van de Wet bescherming persoonsgegevens is niet van toepassing. In afwijking van de eerste volzin geldt voor de geslachtsnaam, voornamen, geboortedatum, instelling voor hoger onderwijs waar een opleiding is gevolgd, naam van die opleiding, datum diploma en het aantal jaren genoten hoger onderwijs van studenten die niet langer zijn ingeschreven aan een instelling als bedoeld in het eerste lid, onderdeel f, een bewaartermijn van vijftig jaren"*, (onderstreping toegevoegd).

[21] *"8. De gegevens, persoonsgegevens, waaronder mede begrepen de bijzondere persoonsgegevens, blijven bewaard gedurende de bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde periode."*

5100 13-03-2018 19:02:16 2017-0916

is van oordeel dat de AVG het nader specificeren van de beginselen inzake verwerking van persoonsgegevens toestaat op grond van artikel 6, tweede en/of derde lid, van de AVG. De lidstaten kunnen namelijk een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen. In het wetsvoorstel vindt op meerdere plekken een vergelijkbare nadere invulling plaats, bijvoorbeeld in de Kieswet.[22] De AP adviseert de juiste grondslag voor de nationale regelingen te noemen.

b. Geen inzicht in relatie met de verordening

Voorbeelden

- Artikel 3.3, vierde lid, van de Wet BRP (artikel 2.4, onderdeel K, van het wetsvoorstel): In dit artikellid wordt bepaald dat een verstrekking als bedoeld in het eerste lid van artikel 3.3 van de Wet BRP (gegevensverstrekking ten behoeve van door derden verrichte werkzaamheden met een gewichtig maatschappelijk belang) niet kan plaatsvinden op grond van artikel 49 van de AVG (dat gaat over doorgifte of een reeks van doorgiften van persoonsgegevens aan een derde land of een internationale organisatie bij ontstentenis van een adequaatheidsbesluit overeenkomstig artikel 45, derde lid, of van passende waarborgen overeenkomstig artikel 46). Het is de vraag waar deze uitzondering op de AVG op is gebaseerd. De memorie van toelichting geeft hierover geen duidelijkheid.
- De formulering van artikel 10.4 - dat niet wordt gewijzigd –van de Jeugdwet[23] (artikel 9.1 van het wetvoorstel) is onvoldoende duidelijk over zijn mogelijke verhouding tot de artikelen 12 tot en met 14 van de AVG (transparantie en informatie). Een toelichting ontbreekt. Daardoor is bijvoorbeeld op voorhand onzeker of hiermee een nationale rechtsbasis is beoogd voor een aanvulling op grond van artikel 6, tweede en/of derde lid, dan wel een afwijking van de verordening op grond van artikel 23 van de AVG, evenals of zulks is toegestaan.
- Het voorgaande geldt evenzeer voor bijvoorbeeld het achtste lid - dat niet wordt gewijzigd - van de Wet financiering sociale verzekeringen[24] (artikel 8.5 van het wetsvoorstel) en artikel 5.3.1 van

[22] In enkele onderdelen van de Kieswet wordt een verplichting opgenomen voor de verwerkingsverantwoordelijken om bepaalde bescheiden te vernietigen (artikel 2.2, onderdelen D tot en met G (artikelen G 1, G 2, G 2a en G 3 van de Kieswet), onderdeel I (artikel I 19 van de Kieswet), onderdeel L (artikel J 7a van de Kieswet), onderdeel R (artikel Q 6 van de Kieswet), onderdeel T (artikel S 15 van de Kieswet) en onderdeel W (artikel Y 17a van de Kieswet)). Zie ook de memorie van toelichting (p. 1 en 3).

[23] *"5 Jeugdhulpaanbieders informeren de jeugdige of zijn ouders voorafgaande aan de verstrekking van de gegevens, tenzij dit onmogelijk blijkt of een onevenredige inspanning vergt."* En: *"7 Bij regeling van Onze Ministers worden nadere regels gesteld omtrent de inhoud van de gegevens, bedoeld in het tweede en derde lid, de categorieën van jeugdhulpaanbieders en overige door Onze Ministers aangewezen personen en organisaties, bedoeld in het tweede lid, die de gegevens verstrekken, de wijze en het tijdstip van het verstrekken van de gegevens, bedoeld in het tweede en derde lid, en het bericht als bedoeld in het vierde lid. Daarbij kan bepaald worden dat de gegevens of het bericht verstrekt worden aan en verwerkt worden door Onze Ministers of een door hen aan te wijzen tijdelijke voorziening."*

[24] *"8 Het college van burgemeester en wethouders en het UWV informeren de persoon op wie de gegevens betrekking hebben over de verwerking van zijn gegevens op grond van dit artikel voordat de gegevens worden vastgelegd in de registratie, bedoeld in het eerste lid, of worden verstrekt met het oog op die vastlegging, tenzij deze persoon redelijkerwijs hiervan kennis draagt."* En: *""*

de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (termijnen voor informatieverstrekking door het AMHK) - dat op dat punt niet wordt gewijzigd (artikel 9.5, onderdeel I, van het wetsvoorstel).

- Als voorbeeld van waar de Aanpassingswet niet de benodigde duidelijkheid biedt ten aanzien van de verwerking van bijzondere persoonsgegevens krachtens artikel 9 van de AVG, omdat een toelichting op bepaalde punten ontbreekt, kan worden genoemd artikel 7.1, onderdeel A, van het wetsvoorstel (artikel 35 van de Wet op het Centraal bureau voor de statistiek), dat als volgt luidt: *"De directeur-generaal kan ten behoeve van statistische doeleinden persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens verwerken* [wordt: bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming]".
- Artikel 4, tweede lid, van de Wet basisregistratie adressen en gebouwen, dat bepaalt dat artikel 35 van de Wet bescherming persoonsgegevens niet van toepassing is, vervalt (zie artikel 6.8 van het wetsvoorstel). Deze wijziging kan (moeten) worden bezien in het licht van het voorgestelde artikel 43 van de Uitvoeringswet: *"De artikelen 16, 18 en 19 van de verordening zijn niet van toepassing op bij de wet ingestelde openbare registers, indien in die wet een bijzondere procedure voor de verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van gegevens is opgenomen."* Een toelichting ontbreekt echter.
- Het voorgaande is eveneens van toepassing bij artikel 9 van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (artikel 6.9, onderdeel C, van het wetsvoorstel) dat op dit moment als "Artikel 9 PM" in de Aanpassingswet is opgenomen. Het vierde lid daarvan luidt: *"4 Artikel 35 van de Wet bescherming persoonsgegevens is niet van toepassing op persoonsgegevens opgenomen in het gemeentelijke beperkingenregister en de gemeentelijke beperkingenregistratie."*
- Daarnaast stelt de AP de vraag of artikel 5.3.2, *zesde lid*, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (artikel 9.5, onderdeel J, van het wetsvoorstel), dat bepaalt dat de persoon van wie de gegevens zijn opgeslagen het recht heeft te verzoeken de gegevens te laten corrigeren, mogelijk niet vervalt omdat het een bijzondere procedure zou geven voor de correctie van gegevens in deze bijzondere wet als bedoeld in artikel 43 van de Uitvoeringswet. De memorie van toelichting geeft hierover geen duidelijkheid.

c. Niet voldaan aan voorwaarden voor uitzondering of aanvulling

Voorbeelden aangaande voorwaarden van artikel 23 van de AVG

Artikel 2.2 van het wetsvoorstel: Kieswet

Ten aanzien van de volgende onderdelen is geen aandacht besteed aan artikel 23, tweede lid, van de AVG:

- Artikel 2.2, onderdeel L, van het wetsvoorstel (artikel J 7a van de Kieswet);
- Artikel 2.2, onderdeel M, van het wetsvoorstel (artikel J 21 van de Kieswet);
- Artikel 2.2, onderdelen O, P, Q en V, van het wetsvoorstel (artikelen N 21a, O 6a, P 26a en U 18a van de Kieswet).

Ten aanzien van de volgende onderdelen is onvoldoende aandacht besteed aan artikel 23, tweede lid, van de AVG:

- Artikel 2.2, onderdelen C en K, van het wetsvoorstel (artikelen D 9a en J 7 van de Kieswet): Onvoldoende wordt ingegaan op de onderdelen d en f van artikel 23, tweede lid, van de AVG. Deze vinden geen nadere uitwerking in de Kieswet dan wel in de toelichting (p. 7). Enkel wordt daarbij aangegeven dat dit de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke, in onderhavig

20171020.016.09:31 0017

geval het college van burgemeester en wethouders dan wel de burgemeester, is. Dit acht de AP niet voldoende, omdat de waarborgen zelf niet worden genoemd. Voorts wordt aangegeven dat risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen ontbreken (onderdeel g van artikel 23, tweede lid, van de AVG). De AP meent dat risico's wel bestaan. Bijvoorbeeld, doordat een betrokkene het recht op beperking van de verwerking niet kan uitoefenen, is het mogelijk dat, ingeval van foutieve gegevens, een derde de stempas van de betrokkene kan ontvangen.

- Artikel 2.2, onderdelen H, J, S en U, van het wetsvoorstel (artikelen H 15a, I 19a, R 11a en S 15a van de Kieswet): Onvoldoende wordt ingegaan op onderdeel d van artikel 23, tweede lid, van de AVG. In de memorie van toelichting (p. 13) wordt slechts aangegeven dat dit de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke, in onderhavig geval, het centraal stembureau is.

Artikel 2.4 van het wetsvoorstel: Wet BRP

Ten aanzien van de volgende onderdelen is onvoldoende aandacht besteed aan artikel 23, eerste en/ of tweede lid, van de AVG:

- Artikel 2.4, onderdeel D, van het wetsvoorstel (artikel 2.54, derde lid, van de Wet BRP): In artikel 2.54, derde lid, van de Wet BRP (nieuw) wordt geregeld dat in afwijking van de artikelen 13, eerste, tweede en derde lid, en 14, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de AVG de daarin bedoelde informatie wordt medegedeeld bij de toezending van de persoonslijst. De AP kan zich voorstellen dat de wetgever vanuit praktisch oogpunt er de voorkeur aan geeft dat de aan betrokkene mede te delen informatie op één moment, gelijktijdig met toezending van de persoonslijst, wordt verstrekt. Gelet op de strikte voorwaarden die uit artikel 23, eerste lid, aanhef en onder e, van de AVG voortvloeien voor afwijking van de AVG op dit punt, adviseert de AP evenwel om in de memorie van toelichting uitvoeriger te motiveren waarom deze afwijking met het oog op de uitvoerbaarheid van de wet noodzakelijk is.

  Indien met toepassing van artikel 23, eerste lid, van de AVG op onderdelen van de AVG wordt afgeweken, volgt uit het tweede lid dat de wettelijke maatregelen waarbij wordt afgeweken met name specifieke bepalingen bevatten met betrekking tot, in voorkomend geval, ten minste de in het tweede lid opgesomde onderdelen.

  Omdat het in dit geval alleen gaat om een afwijking van de termijn waarbinnen informatie aan de betrokkene moet worden meegedeeld, bestaat naar het oordeel van de AP geen noodzaak om te voorzien in specifieke bepalingen als bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de AVG, met uitzondering van het recht van betrokkenen om van de beperking op de hoogte te worden gesteld, tenzij dit afbreuk kan doen aan het doel van de beperking (tweede lid, onder h). De AP adviseert ten aanzien van dit recht alsnog te voorzien in een specifieke bepaling.
- Artikel 2.4, onderdelen E, G, H, N en P, van het wetsvoorstel (artikelen 2.55, 2.58, 2.58a, 3.20a en 3.22 van de Wet BRP): Ook ten aanzien van deze onderdelen is, om dezelfde reden als bij onderdeel D, onvoldoende aandacht besteed aan artikel 23, tweede lid, van de AVG.
- Artikel 2.4, onderdeel Q, van het wetsvoorstel (artikel 3.23 van de Wet BRP): Uit het nieuwe artikel 3.23 van de Wet BRP volgt, in afwijking van artikel 19 van de verordening, dat enkel sprake zal zijn van een kennisgeving in de zin van voornoemd artikel (kennisgeving van elke rectificatie of

2017-0620-016-31-0018

wissing van persoonsgegevens of beperking van de verwerking aan iedere ontvanger aan wie persoonsgegevens zijn verstrekt) op verzoek van de betrokkene en niet automatisch.

De grondslag voor het treffen van deze afwijkende regeling wordt volgens de memorie van toelichting (p. 22) gevonden in artikel 23 van de verordening. Naar de AP aanneemt, gaat het dan om de grondslag in artikel 23, eerste lid, onder e, van de AVG ("andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Unie of van een lidstaat, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een lidstaat, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid").

De motivering van de wetgever waarom in artikel 23, eerste lid, onder e, van de AVG een rechtvaardiging kan worden gevonden om af te wijken van artikel 19 van de AVG, acht de AP niet overtuigend. Als motivering voor deze afwijkende regeling wordt in de memorie van toelichting (p. 22) naar voren gebracht de grote hoeveelheden persoonsgegevensverwerkingen die plaatsvinden in de basisregistratie personen en de essentiële functie van de basisregistratie personen voor het functioneren van de overheid. Dit laatste argument lijkt echter juist te pleiten vóór automatische kennisgeving, in plaats van kennisgeving alleen op verzoek van de betrokkene. De reden voor de afwijking lijkt vooral te zijn gelegen in de werklast die zou voortvloeien uit automatische kennisgeving van elke rectificatie of wissing van persoonsgegevens of beperking van de verwerking aan iedere ontvanger aan wie persoonsgegevens zijn verstrekt. Artikel 19 van de AVG voorziet echter al in een uitzondering op de plicht tot automatische kennisgeving indien dit onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning vergt. De AP adviseert om hieraan aandacht te besteden in het wetsvoorstel.

Artikel 2.7 van het wetsvoorstel: Wrr

- In artikel 2.7, onderdeel A (artikel 39a van de Wrr) en onderdeel B (artikel 54a van de Wrr), van het wetsvoorstel worden het recht op rectificatie (artikel 16 van de AVG) en het recht op beperking van de verwerking (artikel 18 van de AVG) ingeperkt op grond van artikel 23 van de AVG. Hierbij wordt onvoldoende ingegaan op onderdeel d van artikel 23, tweede lid, van de AVG. In de memorie van toelichting (p. 25) wordt slechts aangegeven dat dit de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke, in onderhavig geval de voorzitter van het centraal stembureau, is. Het wetsvoorstel behoeft aanvulling op dit punt.

Andere voorbeelden

- Andere voorbeelden van gevallen waarin onvoldoende aandacht is besteed aan artikel 23, tweede lid, van de AVG zijn het derde lid van artikel 11 - dat niet wordt gewijzigd – van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken[25] (een beslistermijn van maximaal vier weken ten aanzien van rectificatie van gegevens) en artikel 33c, vijfde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen[26] (een beslistermijn van maximaal zes weken

[25] Artikel 6.9 van het wetsvoorstel.
[26] Artikel 8.10, onderdeel E, van het wetsvoorstel.

20171020.016 09:31 0019

ten aanzien van een verzoek over de opname, rectificatie en vervollediging van gegevens van de werknemer). De AP adviseert de toelichting op dit punt aan te vullen en zo nodig te voorzien in specifieke bepalingen als bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de AVG.

d. Te ruime aanvulling ten opzichte van de AVG

- Zoals vermeld in paragraaf 3, bevatten verschillende wetten bepalingen die te maken hebben met onderwerpen als het inschakelen van bewerkers en/of beveiliging. Bijvoorbeeld dat bij of krachtens AMvB of ministeriële regeling regels (kunnen) worden gesteld met betrekking tot de beveiliging van persoonsgegevens, al dan niet opgenomen in een register, onder andere: artikel 35a, derde lid, van de Binnenvaartwet [27], artikel 57 van de Dienstenwet[28], artikel 50, tweede lid, van de Wet inburgering[29] en artikel 62, vierde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen[30] - die allemaal niet worden gewijzigd. Wat betreft het gebruik van dergelijke delegatiebepalingen, en dan met name waar thans geen gebruik wordt gemaakt van de bestaande mogelijkheid om regels te stellen: de AVG laat weliswaar ruimte voor aanvullende bepalingen, maar die mogen niet door de ondergrens zakken van het beschermingsniveau dat artikel 32 van de AVG biedt.[31] Dit AVG-artikel vereist een op het risico afgestemd beveiligingsniveau en noemt daarbij maatregelen en elementen die veelvoorkomende risico's al (moeten) mitigeren. De AP adviseert dan ook rekening te houden met het voorgaande en de noodzaak voor lagere regels met betrekking tot de beveiliging van persoonsgegevens dragend te motiveren of het voorstel aan te passen. Dit geldt mutatis mutandis ook voor bijvoorbeeld artikel 8.9, onderdelen A en B, van het wetsvoorstel (artikel 1.48d, zevende lid, en 2.4c, zevende, lid van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen[32] over het aanwijzen van een verwerker. Artikel 28 van de AVG stelt immers reeds regels over onder meer de eisen waaraan een verwerker moet voldoen.
- Andere concrete voorbeelden zijn bijvoorbeeld te vinden in artikel 21, eerste en derde lid, van de Wet algemene bepalingen burgerservicenummer - dat niet wordt gewijzigd (artikel 2.3 van het wetsvoorstel): *"1 Onze Minister verricht eens per drie jaar een onderzoek naar de inrichting, de werking en de beveiliging van de beheervoorziening."* En: *"3 Onze Minister die het aangaat verricht eens per drie jaar een*

---

[27] *"3 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden nadere regels gesteld omtrent de inrichting en het beheer van het register. Deze regels betreffen in ieder geval: (...) c. de genomen maatregelen om de beveiliging van de verwerking te waarborgen;"*

[28] *"Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot technische eisen waaraan de bevoegde instanties moeten voldoen met het oog op aansluiting op het interne markt informatiesysteem en met betrekking tot de beveiliging van persoonsgegevens bij gebruik van het interne markt informatiesysteem."*

[29] *"2 Bij regeling van Onze Minister worden regels gesteld ter waarborging van de persoonlijke levenssfeer. Daarbij wordt in ieder geval geregeld: (...) b. op welke wijze door passende technische en organisatorische maatregelen deze gegevens worden beveiligd tegen verlies of onrechtmatige verwerking".*

[30] *"4 Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het tweede en derde lid in ieder geval met betrekking tot de inrichting, het beheer en de beveiliging van de elektronische voorzieningen."*

[31] De AP ziet, waar passend, overigens wel meerwaarde voor bepaalde specifieke sectoreisen en daarmee bijvoorbeeld ook in gerichte verwijzingen naar NEN-normen voor informatiebeveiliging in de zorg etc.

[32] . *"Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de gegevensverwerking, bedoeld in het eerste en derde lid. De regels hebben in ieder geval betrekking op: (...) d. het aanwijzen van een bewerker;"*

onderzoek naar de inrichting, de werking en de beveiliging van een sectorale berichtenvoorziening als bedoeld in artikel 17, eerste lid, die onder zijn verantwoordelijkheid valt." De AP acht - rekening houdend met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten en dergelijke en mede gelet op de datum van inwerkingtreding van voornoemde voorschriften in 2007 en de verstreken tijd – (een verplichting om) eens per drie jaar onderzoek (te doen), zelfs voor onderzoek op strategisch niveau, niet voldoende representatief is voor het benodigde beschermingsniveau dat voortvloeit uit artikel 32 van de AVG. Ten minste datzelfde geldt voor artikel 3d, vierde lid, van de Kadasterwet - dat niet wordt gewijzigd (artikel 6.2, onderdeel C, van het wetsvoorstel): *"4 Het bestuur van de Dienst draagt er zorg voor dat eenmaal per jaar door een of meer deskundigen de toereikendheid van de genomen en ten uitvoer gelegde beveiligingsmaatregelen, bedoeld in het eerste en derde lid, wordt gecontroleerd, daaronder mede verstaan de toereikendheid van het toezicht op de naleving en effectuering van die maatregelen. Een deskundige als bedoeld in de eerste zin is niet betrokken of betrokken geweest bij de voorbereiding, vaststelling en uitvoering van de beveiligingsmaatregelen."* De opsomming van maatregelen in het tweede lid van artikel 3d van de Kadasterwet[33] is verder onvoldoende specifiek bepaald om een volwaardige aanvulling te (kunnen) vormen in het nationale recht op hetgeen reeds voortvloeit uit artikel 32 van de AVG.

6 Ruimte in de AVG voor regelingen op nationaal niveau, maar niet voldaan aan eigen uitgangspunt van beleidsneutrale invulling

a. Geen beleidsneutrale invulling

Voorbeelden verwijzing naar begrip "bijzondere persoonsgegevens" in de Uitvoeringswet

De nationale wetgever heeft ervoor gekozen het gebruik van de term "bijzondere persoonsgegevens" (als bedoeld in artikel 16 van de Wbp) onder de Uitvoeringswet te continueren. Het begrip is in artikel 1, eerste lid, van de Uitvoeringswet (versie na advies van de AP)[34] gedefinieerd als "persoonsgegevens bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de verordening, alsmede persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten bedoeld in artikel 10 van de verordening." De AVG spreekt in artikel 9, eerste lid, echter van "bijzondere categorieën van persoonsgegevens". Anders dan in de Wbp, worden strafrechtelijke persoonsgegevens[35] in de AVG ook niet als bijzondere persoonsgegevens aangemerkt. Het is op zich maar de vraag of het passend of noodzakelijk is om van de terminologie en het verschil in

---

[33] *"2 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, omvatten ten minste: a. maatregelen met betrekking tot personen die in dienst zijn van of werkzaam zijn voor de Dienst, voorzover betrokken bij de verwerking van de te beveiligen gegevens; b. maatregelen met betrekking tot de toegang tot gebouwen en ruimten waarin de te beveiligen gegevens zijn opgeslagen door de Dienst; c. maatregelen met betrekking tot een deugdelijke werking en beveiliging van de apparatuur en programmatuur die bij het verwerken van de te beveiligen gegevens worden ingezet; d. maatregelen met betrekking tot het beheer van de te beveiligen gegevens, waaronder mede verstaan die welke strekken tot het waarborgen dat de te beveiligen gegevens zijn opgeslagen op gegevensdragers met een voldoende kwaliteit en levensduur; e. maatregelen met betrekking tot de gevallen waarin onbevoegd is kennisgenomen van de te beveiligen gegevens of die onbevoegd zijn gewijzigd of verstrekt, en f. maatregelen met betrekking tot calamiteiten."*

[34] De versie waarover de AP heeft geadviseerd luidde: "bijzondere persoonsgegevens: persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de verordening."

[35] Beter geformuleerd: persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen als bedoeld in artikel 10 van de verordening.

categorisering van "bijzondere categorieën van persoonsgegevens" en "persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten" in de verordening af te wijken. De hoofdregels is dat voor de terminologie in nationale wetgeving in beginsel wordt aangesloten bij die van verwante bindende EU-rechtshandelingen, zoals hier de AVG, door bepalingen daaruit in dezelfde bewoordingen over te nemen, door daarnaar te verwijzen of door een combinatie van deze mogelijkheden (zie Ar 56).[36] Het betreft evenwel een keuze die is gemaakt bij het opstellen van de Uitvoeringswet, die thans niet ter advisering voorligt. In dit advies wordt in beginsel uitsluitend ingegaan op het wetsvoorstel inzake de Aanpassingswet.

Uitgaande van het voorgaande, is het wel zaak dat de verwijzing naar het begrip "bijzondere persoonsgegevens" in de Uitvoeringswet beleidsneutraal wordt aangepast (bijvoorbeeld geen verruiming oplevert van de uitzonderingen op het verbod op de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens). Maar dat is niet altijd het geval. Zo wordt in artikel 1.7 van de Aanpassingswet artikel 33g van de Wet op de kansspelen als volgt gewijzigd: *"1. In het eerste lid wordt "persoonsgegevens, daaronder begrepen strafrechtelijke persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens" vervangen door:* [alle categorieën van] *bijzondere persoonsgegevens in de zin van artikel 1 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming."* In artikel 6.1, onderdeel B, van de Aanpassingswet wordt artikel 39 van de Binnenvaartwet als volgt gewijzigd: *"1. In het eerste lid wordt "Persoonsgegevens betreffende de gezondheid of strafrechtelijke persoonsgegevens* [als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens; missende woorden]*" vervangen door:* [alle categorieën van] *bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming."* In artikel 6.4, onderdeel B, van de Aanpassingswet wordt artikel 4 van de Scheepvaartverkeerswet als volgt gewijzigd: *"2. In het vijfde lid wordt "persoonsgegevens betreffende de gezondheid en strafrechtelijke persoonsgegevens" vervangen door:* "[alle categorieën van] *bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Uitvoeringswet Algemene Verordening gegevensbescherming" (...)."* In artikel 6.6, onderdeel C, van de Aanpassingswet wordt artikel 42 van de Wegenverkeerswet 1994 als volgt gewijzigd: *"2. In het vijfde lid wordt "strafrechtelijke persoonsgegevens en persoonsgegevens ter vaststelling van mogelijk strafbaar gedrag" vervangen door:* [alle categorieën van] *bijzondere persoonsgegevens* [als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Uitvoeringswet Algemene Verordening gegevensbescherming; missende woorden]*."* In zoverre wordt afgeweken van het uitgangspunt van beleidsneutrale implementatie dat aan het wetsvoorstel ten grondslag ligt.

Een ander voorbeeld betreft diverse onderwijswetten. In de artikelen 3.3, 3.4, onderdeel C, 3.5, onderdeel A, en 3.9, onderdeel B, van het wetsvoorstel worden respectievelijk artikel 21a, twaalfde lid, van de Leerplichtwet 1969, artikel 8.1.8a, elfde lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, artikel 47b, elfde lid, van de Wet op de expertisecentra en artikel 28a, elfde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs als volgt gewijzigd: *""persoonsgegevens als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens omvatten, met uitzondering van gegevens over ras, politieke gezindheid, seksueel leven of het lidmaatschap van een vakvereniging, voor*

[36] *"1. Voor de terminologie in nationale regelingen wordt in beginsel aangesloten bij die van verwante bindende EU-rechtshandelingen en internationale regelingen.*
2. Hiervan kan worden afgeweken, indien: (...) b. daardoor beter wordt aangesloten bij elders in nationale regelingen gehanteerde terminologie, of"

zover deze persoonsgegevens noodzakelijk zijn" wordt vervangen door: bijzondere persoonsgegevens als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming omvatten, met uitzondering van gegevens over ras, etnische afkomst, politieke opvattingen, het lidmaatschap van een vakbond, seksueel gedrag of seksuele gerichtheid, voor zover deze bijzondere persoonsgegevens noodzakelijk zijn." Het gaat in deze artikelen om verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens in verband met de melding van verzuim. De beoogde aanpassingen worden niet besproken in de toelichting. Gezien de systematiek van deze bepalingen ('bijzondere persoonsgegevens zijn toegestaan, met uitzondering van de genoemde categorieën') en het uitgangspunt beleidsneutraliteit, ligt het in de rede dat bijvoorbeeld de nieuwe bijzondere categorieën van persoonsgegevens - de genetische gegevens[37] en de biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon - ook uitgesloten worden van verwerking.

Andere voorbeelden

- Daarnaast wordt in artikel 8.10, onderdeel I, van het wetsvoorstel artikel 65, achtste lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen als volgt gewijzigd: *"2. In het achtste lid wordt "bewerker" telkens vervangen door "verwerker" en wordt "het versleutelen" vervangen door: pseudonimisering als bedoeld in artikel 4 van de Algemene verordening gegevensbescherming."* De beoogde aanpassing wordt niet besproken in de toelichting. Dit terwijl het een inhoudelijke, niet beleidsneutrale wijziging betreft. Versleuteling van persoonsgegevens (encryptie) is geen synoniem van pseudonimisering. "Pseudonimisering" is in artikel 4, onderdeel 5, van de AVG gedefinieerd als: *het verwerken van persoonsgegevens op zodanige wijze dat de persoonsgegevens niet meer aan een specifieke betrokkene kunnen worden gekoppeld zonder dat er aanvullende gegevens worden gebruikt, mits deze aanvullende gegevens apart worden bewaard en technische en organisatorische maatregelen worden genomen om ervoor te zorgen dat de persoonsgegevens niet aan een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon worden gekoppeld.* Zie ter vergelijking artikel 32 van de AVG, met het opschrift 'Beveiliging van de verwerking', dat spreekt van 'passende technische en organisatorische maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker dienen te treffen om een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen, die, waar passend, onder meer het volgende omvatten: a) de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens (...)'.
- De AP adviseert om in artikel 7.1.2.3, eerste lid, onder i, van de Jeugdwet (artikel 9.1, onderdeel D, van het wetsvoorstel) "artikelen 35 tot en met 40 van de Wet bescherming persoonsgegevens" te vervangen door: artikelen 15 tot en met 21 van de Algemene verordening gegevensbescherming (in plaats van tot en met 23 en 33) dan wel te motiveren waarom de voorgestelde regeling beleidsneutraal is. Artikel 15 tot en met 21 van de AVG ziet – net als de aangehaalde Wbp-artikelen - op de rechten van betrokkene.
- De Wrr valt op dit moment onder de reikwijdte van de Wbp. In het wetsvoorstel worden de artikelen 39a en 54a van de Wrr (artikel 2.7, onderdelen A en B, van het wetsvoorstel) toegevoegd in die zin dat het recht op rectificatie (artikel 16 van de AVG) en het recht op beperking van de verwerking (artikel 18 van de AVG) worden ingeperkt waartoe artikel 23 van de AVG op zich

[37] Genetische gegevens - persoonsgegevens betreffende erfelijke eigenschappen - werden onder de Wbp (impliciet) aangemerkt als bijzondere persoonsgegevens betreffende iemands gezondheid, waaraan in artikel 21, vierde lid, strenge eisen werden gesteld voor de verwerking.

20171020_016_09:31_0023

ruimte biedt (zie paragraaf 5.c). De AP is echter van oordeel dat hierbij geen sprake is van een beleidsneutrale uitvoering, omdat dit een materiële wijziging betreft ten opzichte van de huidige situatie. Het recht op rectificatie is nu immers van toepassing bij de beoordeling van inleidende en definitieve verzoeken tot het houden van een raadgevend referendum.

7 Opmerkingen van meer wetstechnische aard en overige opmerkingen

a. Relatie tot andere Europese regels dan de AVG

Afbakening AVG-Richtlijn

Aangaande de afbakening ten opzichte van de Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging (EU) 2016/680 (Richtlijn), merkt de AP het volgende op. De AVG en de Richtlijn sluiten elkaar uit. Onder de Richtlijn valt de verwerking van persoonsgegevens door de bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid (zie de artikelen 2, eerste lid[38], jo. artikel 1, eerste lid[39], van de Richtlijn en artikel 2, tweede lid, onder d, van de AVG). In het advies van de AP van 7 april 2017 over de Wijzigingswet Wpg en Wjsg (z2017-01571) is uitgebreid stilgestaan bij de reikwijdte van de Richtlijn (onder andere p. 6-7): *"De verwerking van persoonsgegevens die plaatsvindt door alle daartoe bevoegde autoriteiten – publiek en privaat - met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten ('criminal offences') – dat wil zeggen feiten waarop met een bestraffende bestuurlijke sanctie (waaronder in ieder geval een bestuurlijke boete) of zwaarder kan worden gereageerd – of de tenuitvoerlegging daarvan, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid, geheel onder de reikwijdte van de Richtlijn valt en daarmee dus niet onder de reikwijdte van de Verordening."* Dat betekent dat - anders dan de wetgever aanneemt in artikel 1.6 van de Aanpassingswet - de Wet DNA-onderzoek bij veroordeelden niet onder de reikwijdte van de AVG en de Uitvoeringswet, maar onder de toepassing van de Richtlijn zal moeten vallen.[40] Datzelfde geldt naar zijn aard ten minste ook voor het Wetboek van Strafvordering (artikel 1.9 van de Aanpassingswet). Zulke wetten horen niet thuis in dit wetsvoorstel tot aanpassing van enige wetten aan de AVG en de Uitvoeringswet.

De AP wijst verder op wetten zoals de Vreemdelingenwet 2000 (artikel 1.2 van het wetsvoorstel) waarover de wetgever in de memorie van toelichting bij de Wijzigingswet Wpg en Wjsg (p. 16-17 van de versie die ter advies is voorgelegd) eerder heeft opgemerkt: *"De richtlijn en de verordening hebben voor de Koninklijke marechaussee tot gevolg dat deze opsporingsdienst met gescheiden gegevensbestanden gaat werken. Een gegevensbestand voor de uitoefening van de vreemdelingentaken (artikel 4, eerste lid, onder f, van de Politiewet 2012), vallend onder de*

[38] *"1. Deze richtlijn is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de doeleinden van artikel 1, lid 1."*

[39] *1. Bij deze richtlijn worden de regels vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing of de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid."*

[40] Zie artikel 2, zesde lid, van die wet: *"DNA-profielen worden slechts verwerkt voor de voorkoming, opsporing, vervolging en berechting van strafbare feiten en de vaststelling van de identiteit van een lijk. (...)"*

2017102801.03.09.31 0024

reikwijdte van de verordening, en een bestand voor de uitoefening van de politietaken, vallend onder de reikwijdte van de richtlijn. Het werken met deze twee gegevensregimes vereist herinrichting van computersystemen en oplettendheid van degenen die met de systemen werken. Dit klemt temeer omdat vreemdelingentaken en politietaken niet altijd goed van elkaar zijn te onderscheiden. Grensbewaking kan immers leiden tot voorkoming, opsporing en vervolging van strafbare feiten en heeft daarom duidelijk vreemdelingrechtelijke en rechtshandhavende aspecten. Een voorbeeld daarvan is het gebruik van API-gegevens voor de openbare orde en veiligheidstoets (artikel 7 van de Schengengrenscode). Een ander voorbeeld is het verzamelen van biometrische gegevens (gezichtsherkenning, vingerafdrukken) door de Koninklijke marechaussee voor de vreemdelingenadministratie (artikel 106a van de Vreemdelingenwet 2000). Deze gegevens kunnen worden verwerkt in het kader van opsporing en vervolging van strafbare feiten (artikel 107, vijfde lid, onder c, van de Vreemdelingenwet 2000). Voorts is niet altijd duidelijk welk gegevensregime van toepassing is. Een voorbeeld daarvan is gegevensverwerking in het kader van het weigeren van toegang omdat betrokkene een gevaar vormt voor de openbare orde (artikel 2.9, eerste lid, onder a, van het Vreemdelingenbesluit 2000)." In de toelichting bij de Aanpassingswet en de voorgestelde wijzigingen wordt dit niet (expliciet) onderkend. De AP vraagt dan ook aandacht voor de doorwerking van die afbakening ten opzichte van de Richtlijn in de relevante nationale sectorale regelingen.

Overig

Verder wordt in de toelichting niet ingegaan op de verhouding van het wetsvoorstel tot andere Europese richtlijnen en verordeningen. Terwijl een en ander mogelijk van belang is voor bijvoorbeeld de vraag of bestaande sectorale bepalingen al dan niet een invulling vormen van de ruimte die artikel 6, tweede en/of derde lid, van de AVG daarvoor laat, en daarmee de bevoegdheid van de privacytoezichthouder. De AP adviseert een passage hierover op te nemen in de toelichting.

Uit artikel 6, derde lid, van de AVG volgt dat de rechtsgronden moeten worden vastgesteld bij Unierecht of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing is. Artikel 5c, eerste lid, van de Wet Personenvervoer 2000 luidt: *"1 Onze Minister verwerkt persoonsgegevens ten behoeve van uitvoering van verordening 1071/2009/EG en verordening 1073/2009/EG en het bij of krachtens deze wet gestelde, in het bijzonder in het belang van de handhaving van de vereisten voor de toegang tot het beroep van vervoerder en de betrouwbaarheid van de vervoersmanager."* De AP stelt de vraag of de rechtsgrondslag voor de verwerking volgens de wetgever in een dergelijk geval voortvloeit uit het Unierecht of de nationaalrechtelijke bepaling. In de toelichting bij de Aanpassingswet en Uitvoeringswet wordt hieraan nog onvoldoende aandacht besteed.

De AP wijst er in dat verband verder op dat ook sommige rijkswetten verwijzen naar de Wbp of in die wet gebruikte begrippen. Zo luidt artikel 4a, eerste lid, van de Paspoortwet: *"1 Er is een basisregister reisdocumenten. Onze Minister is verantwoordelijk voor de verwerking van gegevens in dit register"*. Artikel 57, eerste lid, aanhef en onder d, van de Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid bepaalt: *"1 De raad neemt door hem vergaarde informatie niet in het rapport op voorzover dit: (...)d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt."* Dat roept de vraag op in hoeverre en op welke wijze deze en enige andere rijkswetten wijziging behoeven. De AVG geldt slechts voor het Europese deel van Nederland. Hieraan is onvoldoende aandacht besteed in de toelichting bij de Aanpassingswet en evenmin in de toelichting bij de Uitvoeringswet.

20171020.016.09.31.0025

Als gevolg daarvan bestaat ook onduidelijkheid over de toepasselijkheid van de AVG in de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. De AVG kan daar mogelijk wel doorwerking hebben, aangezien onduidelijk is in hoeverre deze van toepassing is op daar gevestigde rijksdiensten. In dergelijke gevallen rijzen verschillende vragen, zoals wie de bevoegde toezichthouder is en welke regels gelden voor uitwisseling of doorgifte van persoonsgegevens.

b. Verwijzen naar de AVG én Uitvoeringswet

De sectorale wetgeving kent op verschillende plaatsen uitdrukkingen als "onverminderd de Wet bescherming persoonsgegevens", zoals in de artikelen 11.2 en 11.7a, eerste lid, van de Telecommunicatiewet en artikel 5:1b van de Wet op het financieel toezicht. In het wetsvoorstel wordt voorgesteld deze verwijzingen naar de Wbp te vervangen door de woorden "Algemene verordening gegevensbescherming (...)" (zie de artikelen 7.9, onderdelen D en G, en 4.2, onderdeel B, van het wetsvoorstel). De Wbp vormt een implementatie van de Privacyrichtlijn. Nu de Privacyrichtlijn wordt vervangen door een verordening mét uitvoeringsregels die voor Nederland worden vastgesteld in de Uitvoeringswet, adviseert de AP de betreffende verwijzingen te laten luiden: Algemene verordening gegevensbescherming en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming. Ditzelfde geldt voor de Jeugdwet. De AP adviseert om in artikel 7.1.5.2, tweede lid, van de Jeugdwet (artikel 9.1, onderdeel I, van het wetsvoorstel) "artikel 43 van de Wet bescherming persoonsgegevens" te vervangen door: artikel 23 van de Algemene verordening gegevensbescherming en artikel 37 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming.

c. Definitiebepaling van en verwijzing naar "persoonsgegevens betreffende de gezondheid" etc.

In artikel 6.3, onderdeel A, van het wetsvoorstel wordt artikel 1, eerste lid, onder l, van de Loodsenwet als volgt gewijzigd: *"2. Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel k door een puntkomma wordt een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende: l. persoonsgegevens betreffende de gezondheid: gegevens over gezondheid als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming."* Deze begripsbepaling wijkt echter af van de begripsbepaling, zoals die in de AVG is opgenomen en kan verwarring veroorzaken. Artikel 4, onderdeel 15, van de AVG bevat namelijk reeds een definitie van "gegevens over gezondheid": *persoonsgegevens die verband houden met de fysieke of mentale gezondheid van een natuurlijke persoon, waaronder gegevens over verleende gezondheidsdiensten waarmee informatie over zijn gezondheidstoestand wordt gegeven.*[41] De AP adviseert de begripsbepaling in de Aanpassingswet te schrappen en het wetsvoorstel aan te passen.

De AP merkt in dat verband verder op dat het wetsvoorstel in meerdere (andere) artikelen verschillende vormen van verwijzingen naar het begrip 'gezondheidsgegevens' in de zin van de AVG bevat. De AP adviseert de term "persoonsgegevens betreffende de gezondheid", of iets van soortgelijke strekking, in het

[41] Deze definitie is mogelijk opgenomen ten behoeve van artikel 9, vierde lid, van de AVG: *"4.De lidstaten kunnen bijkomende voorwaarden, waaronder beperkingen, met betrekking tot de verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens of gegevens over gezondheid handhaven of invoeren."* De termen "genetische gegevens", "biometrische gegevens" en "gegevens over gezondheid" zijn als enige bijzondere categorieën persoonsgegevens gedefinieerd in artikel 4 van de AVG.

20171020.016 09:31 0026

wetsvoorstel telkens te vervangen, op een consistente en uniforme wijze, door "gegevens over gezondheid" en te laten aansluiten bij de terminologie én verwijzingssystematiek van de verordening zelf (met name waar een uitzondering op het verbod op de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens wordt gecreëerd, zoals in de Loodsenwet). Dat kan door telkens te verwijzen naar "[gegevens over gezondheid] als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming" en geen aparte definitiebepaling in de nationale wet op te nemen, omdat deze al volgt uit de AVG (zie voorgaande alinea). Deze (redactionele) opmerking geldt voor het gehele wetsvoorstel, waar relevant.

d. Ontbrekende artikelen en regelingen

In het wetsvoorstel zijn niet alle artikelen die nog verwijzen naar (al dan niet verouderde) begrippen in de Wbp als "persoonsgegeven(s)", "verwerking [van persoonsgegevens]/verwerken", "verantwoordelijke" en "betrokkene" opgenomen. De AP verwijst hierbij naar het overzicht in **bijlage 1**.

In het wetsvoorstel zijn niet alle regelingen die nog verwijzen naar de Wbp en/of (al dan niet verouderde) begrippen daaruit als "[verwerking van] persoonsgegeven(s)", "bewerker" en "College bescherming persoonsgegevens" opgenomen. De AP verwijst hierbij naar het overzicht in **bijlage 1**.

De AP merkt daarnaast op dat bijvoorbeeld de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten 2002 (hierna: Wiv 2002) in begripsmatig opzicht is afgestemd op de Wbp[42], die zal worden ingetrokken. De Wiv 2002 valt weliswaar niet onder het toepassingsbereik van de Privacyrichtlijn 95/46/EG en ook niet onder de AVG, maar noch de Aanpassingswet[43], noch de Uitvoeringswet geven inzicht in de wijze waarop de wetgever in zo'n geval wil omgaan met de samenhang van begrippen behorend bij de gegevensbeschermingsregels. De AP adviseert hier in de toelichting bij de Aanpassingswet of de Uitvoeringswet nader op in te gaan.

e. Verwijzingen naar vervallen wetten en niet in werking getreden bepalingen

In het wetsvoorstel wordt op een aantal plaatsen verwezen naar a. vervallen wetsartikelen, b. wetsartikelen die reeds zijn gewijzigd óf c. artikelen in wetten die nog niet in werking zijn getreden. De AP verwijst hiervoor naar het overzicht in **bijlage 1**. De vervallen wetsartikelen behoeven geen wijziging. Dat geldt eveneens voor de artikelen die reeds zijn gewijzigd zoals voorgesteld. Ten aanzien van bepalingen die nog niet in werking zijn getreden, verdient het voor de leesbaarheid aanbeveling zulks inzichtelijk te maken in de versie die ter advisering wordt voorgelegd aan bijvoorbeeld de AP.

8 Redactionele opmerkingen

Enkele redactionele opmerkingen zijn opgenomen in **bijlage 1**.

---

[42] *Kamerstukken II* 1997/98, 25 877, nr. 3, p. 17.

[43] De toelichting (p. 10) gaat wel in op de uitgangspunten die de wetgever naar eigen zeggen rijksbreed heeft toegepast voor wat betreft wetstechnische wijzigingen.

20170208.016 09:31 0027

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

19 oktober 2017

Ons kenmerk
z2017-05446

Dictum

- De AP heeft bezwaar tegen het voorstel van wet en adviseert u dit niet aldus in te dienen.

De AP verneemt graag op welke wijze u gevolg geeft aan het advies. De AP is beschikbaar indien nadere toelichting is vereist.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

mr. A. Wolfsen
Voorzitter

2017102018.0169.31.0028

Bijlage 1 – Redactionele opmerkingen

Ontbrekende artikelen en regelingen

In het wetsvoorstel zijn niet alle regelingen die nog verwijzen naar de Wbp en/of (al dan niet verouderde) begrippen daaruit als "[verwerking van] persoonsgegeven(s)", "bewerker" en "College bescherming persoonsgegevens" opgenomen. Ten minste de volgende artikelen en regelingen, die op een of andere manier aanpassing behoeven, ontbreken:

- artikel 1 van de Aanwijzingswet controleautoriteit ex artikel 37, verordening betreffende de wederzijdse bijstand tussen de administratieve autoriteiten van de lidstaten en de samenwerking tussen deze autoriteiten en de Commissie met het oog op de juiste toepassing van de douane- en landbouwvoorschriften: "het College bescherming persoonsgegevens als bedoeld in artikel 51 van de Wet bescherming persoonsgegevens";
- artikelen 24, zesde lid, en 29a, derde lid, van de Arbeidsomstandighedenwet: "het verwerken van persoonsgegevens";
- artikel 8:7, derde lid, van de Arbeidstijdenwet: "het verwerken van persoonsgegevens";
- artikel 3 van de Goedkeuringswet Overeenkomst ex artikel K.3 Verdrag betreffende de Europese Unie inzake wederzijdse bijstand en samenwerking tussen de douaneadministraties (Trb. 1998, 174): "Het College bescherming persoonsgegevens, bedoeld in artikel 51 van de Wet bescherming persoonsgegevens";
- artikel 3, derde lid, van de Kaderwet SZW-subsidies: "het verwerken van persoonsgegevens";
- artikel 11, zesde lid, van de Kaderwet dienstplicht: "strafrechtelijke persoonsgegevens";
- artikel 12h, zevende lid, van de Militaire Ambtenarenwet 1931: "de verwerking van persoonsgegevens en medische gegevens die de gezondheid van militairen betreffen";
- artikel 9, derde lid, van de Vaarplichtwet: "persoonsgegevens betreffende de gezondheid als bedoeld in artikel 16 van de Wet bescherming persoonsgegevens" en "de verantwoordelijke voor deze verwerking";
- artikelen 15, tweede en derde lid, en 21, tweede lid, van de Wet College voor de rechten van de mens: "de voorzitter van het College bescherming persoonsgegevens" en "het College bescherming persoonsgegevens";
- artikel X, derde lid, van de Wet elektronisch berichtenverkeer Belastingdienst: "verwerkt persoonsgegevens";
- artikelen 12, eerste lid, onder m, 13, eerste lid, onder i, en 14, tweede lid, onder f en derde lid, onder d, van de Wet medezeggenschap op scholen: "het verwerken van en de bescherming van persoonsgegevens";
- artikel 18p, derde lid, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag: "het verwerken van persoonsgegevens";
- artikel 15, vijfde lid, van de Wet sociale werkvoorziening: "de verwerking van persoonsgegevens";
- artikel 63j, tweede lid, onder c, van de Wet toezicht accountantsorganisaties: "de Wet bescherming persoonsgegevens";
- artikel 27, eerste lid, onder k, van de Wet op de ondernemingsraden: "het verwerken van alsmede de bescherming van de persoonsgegevens".

In de wetten die wél worden gewijzigd door de Aanpassingswet ontbreken ten minste de volgende artikelen, die nog verwijzen naar (al dan niet verouderde) begrippen in de Wbp als "persoonsgegeven(s)", "verwerking [van persoonsgegevens]/verwerken", "verantwoordelijke" en "betrokkene":

- artikel 107, elfde lid, van de Vreemdelingenwet 2000: "de verantwoordelijke in de zin van artikel 1, onder d, van de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 1.2 van het wetsvoorstel);

2017102801.016 09:31 0029

- artikel 4.4.3 van de Wet educatie en beroepsonderwijs: "de verantwoordelijke, bedoeld in artikel 1 van de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 3.4 van het wetsvoorstel);
- artikel 38d van de Wet op de expertisecentra: "de verantwoordelijke, bedoeld in artikel 1 van de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 3.5 van het wetsvoorstel);
- artikel 24l, onderdeel c, van de Wet op het onderwijstoezicht: de begripsomschrijving van "betrokkene" (artikel 3.7 van het wetsvoorstel);
- artikel 41c van de Wet op het voortgezet onderwijs: "de verantwoordelijke, bedoeld in artikel 1 van de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 3.9 van het wetsvoorstel);
- artikel 97 (in plaats van het vervallen artikel 79) van de Spoorwegwet: "verantwoordelijke" en "de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 6.5 van het wetsvoorstel);
- artikel 11, vijfde lid, van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken: "Artikel 38 van de Wet bescherming persoonsgegevens is van toepassing voor zover het herstel van een fout als bedoeld in het eerste lid leidt tot verbetering, aanvulling of verwijdering van persoonsgegevens" (artikel 6.9 van het wetsvoorstel).
- artikel 1 van de Wet tijdelijke tolheffing Blankenburgverbinding en ViA 15: het begrip "verwerking van persoonsgegevens: verwerking van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 1, onder b, van de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 6.13 van het wetsvoorstel);
- artikelen 3, vierde lid, en 25a, eerste en tweede lid, van de Wet zeevarenden: "persoonsgegevens betreffende de gezondheid" en "verantwoordelijke voor deze verwerking" (artikel 6.15 van het wetsvoorstel);
- artikel 95ca, vierde lid, van de Elektriciteitswet: "artikel 8 van de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 7.5 van het wetsvoorstel);
- artikel 2.5e van de Telecommunicatiewet: "verantwoordelijke in de zin van artikel 1, onderdeel d, van de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 7.9 van het wetsvoorstel);
- artikel 11.5c van de Telecommunicatiewet: "het College bescherming persoonsgegevens" (artikel 7.9 van het wetsvoorstel);
- artikel 18.3, vierde en vijfde lid, van de Telecommunicatiewet: "het College bescherming persoonsgegevens" (artikel 7.9 van het wetsvoorstel);
- artikel 4.1.8 van de Jeugdwet: "gegevens betreffende de gezondheid" (artikel 9.1 van het wetsvoorstel);
- artikel 8.4.2, eerste lid, van de Jeugdwet: " persoonsgegevens betreffende de gezondheid" (artikel 9.1 van het wetsvoorstel);
- artikel 10.4a, vierde lid, van de Jeugdwet: "persoonsgegevens betreffende de gezondheid als bedoeld in de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 9.1 van het wetsvoorstel);
- artikel 15g van de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg: "artikel 5 van de Wet bescherming persoonsgegevens" en "de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 9.2 van het wetsvoorstel);[1]
- artikel 15h van de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg: "verantwoordelijke, bedoeld in de Wet bescherming persoonsgegevens" (artikel 9.2 van het wetsvoorstel);
- artikelen 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.6, 5.2.1, 5.2.4 en 5.2.5 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015: "persoonsgegevens betreffende de gezondheid" (artikel 9.5 van het wetsvoorstel);

[1] Zie in dit verband ook het advies van de AP over de Uitvoeringswet (p. 15) om een 'algemene schakelbepaling' op te nemen met betrekking tot de regels in het Burgerlijk Wetboek omtrent (wettelijke) vertegenwoordiging van personen (waaronder curatele en mentorschap).

2017-0208-016 09:31 0030

- artikelen 5.1.1, vierde en vijfde lid, 5.2.1, eerste lid, en 5.2.5, eerste en tweede lid, van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015: "ondubbelzinnige toestemming" (artikel 9.5 van het wetsvoorstel);
- artikel 70, dertiende lid, van de Zorgverzekeringswet: "persoonsgegevens betreffende de gezondheid" (artikel 9.9 van het wetsvoorstel).

Verwijzingen naar vervallen wetten en niet in werking getreden bepalingen

In het wetsvoorstel wordt op een aantal plaatsen verwezen naar a. vervallen wetsartikelen, b. wetsartikelen die reeds zijn gewijzigd óf c. artikelen in wetten die nog niet in werking zijn getreden. Het gaat dan om ten minste de volgende artikelen:

a. artikel 79 van de Spoorwegwet[2] (zie artikel 6.5 van het wetsvoorstel; moet eigenlijk zijn: artikel 97 van de Spoorwegwet) en artikel 16 van de Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg[3] (artikel 9.2 van het wetsvoorstel);
b. artikel 2.2.2, zevende lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs[4] ("de basisregistratie personen"; zie artikel 3.4, onderdeel A, van het wetsvoorstel); en
c. artikel 9.5.7 van de Wet milieubeheer[5] (artikel 6.12 van het wetsvoorstel) respectievelijk de artikelen 8, zevende lid, van de Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers[6] (artikel 8.4 van het wetsvoorstel) en 1.48d, zevende lid, onderdeel d, van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen[7] (artikel 8.9, onderdeel A, van het wetsvoorstel).

Verwijzingen naar verouderde terminologie (vervolg)

Dit wetsvoorstel wijzigt onder andere de Wet BRP. Deze wet (in werking getreden op 6 januari 2014) is de opvolger van de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens. In de artikelen 3.4, onderdeel A, en 3.6, onderdeel A, van het wetsvoorstel wordt de term "de basisadministratie persoonsgegevens, bedoeld in de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens" (zie artikel 2.2.2, zevende lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs) respectievelijk "de gemeentelijke basisadministratie personen" (zie artikel 7.52, vijfde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek) vervangen door "de basisregistratie personen, bedoeld in de Wet basisregistratie personen". Artikel 2.2.2, zevende lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs spreekt, zoals onder het vorige kopje is vermeld, evenwel reeds van "de basisregistratie personen". Ten minste de volgende artikelen en regelingen bevatten daarentegen nog oude verwijzingen:

- artikel 23 van de Wet Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen[8] ("de gemeentelijke basisadministraties persoonsgegevens"); en

---

[2] Vervallen per 1 juli 2009. Zie http://wetten.overheid.nl/BWBR0015007/2017-08-30#Hoofdstuk6.
[3] Vervallen per 1 juli 2017. Zie http://wetten.overheid.nl/BWBR0023864/2017-07-01#Hoofdstuk3.
[4] Zie http://wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2017-08-01#Hoofdstuk2.
[5] Treedt in werking op een nader te bepalen tijdstip. Zie http://wetten.overheid.nl/BWBR0003245/2017-08-30 en https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/34679/stb-2017-337?resultIndex=0&sorttype=1&sortorder=4. URL bezocht op 13 oktober 2017.
[6] Treedt in werking op een nader te bepalen tijdstip. Zie http://wetten.overheid.nl/BWBR0038054/2016-07-01/0/HoofdstukIII/Artikel8/informatie en https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-219.html. URL bezocht op 13 oktober 2017.
[7] Treedt in werking op een nader te bepalen tijdstip. Zie http://wetten.overheid.nl/BWBR0017017/2017-09-01/0/Hoofdstuk1/Afdeling3/Paragraaf2/Artikel1.48d/informatie en https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-452.html. URL bezocht op 13 oktober 2017.
[8] http://wetten.overheid.nl/BWBR0007292/2015-01-01#Hoofdstuk5. URL bezocht op 13 oktober 2017.

20171020.016 09:31 0031

- artikel 13, eerste lid, van de Wet bevordering eigenwoningbezit[9] ("de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens").

Overige redactionele opmerkingen

Gelet op de Aanwijzingen voor de regelgeving (onder meer aanwijzingen 56 (aansluiten bij terminologie internationale regelingen), 58 (uniformiteit) en 79 (verbijzondering verwijzing)) heeft het de voorkeur om verwijzingen naar de Wbp of gebruik van verouderde terminologie telkens als volgt te wijzigen:

- de begripsomschrijving van of verwijzing naar begrippen als "persoonsgegevens", "betrokkene", "verwerking", "verwerkingsverantwoordelijke", "verwerker" etc. te laten luiden: "hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 4 van de Algemene verordening gegevensbescherming" óf "(...) als bedoeld in artikel 4 van de Algemene verordening gegevensbescherming";
- in de artikelen 62, derde lid, en 64, tweede lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen te verwijzen naar "gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken als bedoeld in artikel 26 van de Algemene verordening gegevensbescherming" (zie artikel 8.10, onderdelen G en H, van het wetsvoorstel); en
- te verwijzen naar "Autoriteit persoonsgegevens, bedoeld in artikel 6 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming".

[9] http://wetten.overheid.nl/BWBR0011919/2017-01-01. URL bezocht op 13 oktober 2017.

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

PostNL
Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag

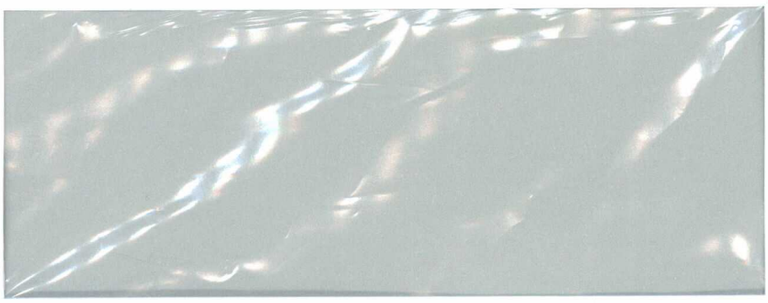

Gezien scankamer
V&J
20 OKT. 2017

FM Haaglanden
20 OKT. 2017
Ontvangen

GX1PP #6561X0X#00#000

20171020.016 09:31 0032